

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.09.2022

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana Milletvekili

Birleşmiş Milletler Çevre Programı verilerine göre; insanların hava kirliliği ve aşırı ısıcağa birlikte maruz kalmaları durumunda ölüm riskleri %20 artmaktadır. Uzmanlar hava kirliliğinin, iklim değişikliği ile yakından bağlantılı olduğunun altını çizmektedir. Fosil yakıtların ve biyoyakıtların yanması ile ortaya çıkan pek çok hava kirletici madde (ince ve ultra-ince partiküller, uzun ömürlü sera gazları ile metan, hidroflorokarbonlar gibi kısa ömürlü iklim kirleticileri), aynı zamanda küresel ısınmaya da neden olmaktadır.

7 Eylül Uluslararası Temiz Hava Günü vesilesi ile; Temiz Hava Hakkı Platformu bileşenlerinden Halk Sağlığı Uzmanları Derneği temsilcisi Dr. Melike Yavuz yaptığı açıklamada: "Sıcaklık artışlarıyla birlikte her geçen yıl orman yangınlarının da süresi ve şiddeti artıyor. Bu felaketin acısını ülkemizde son yıllarda çok sık tecrübe ettik. Orman yangınları sırasında siyah karbon adı verilen bir kirletici ortaya çıkıyor ve havayı kirletiyor. Siyah karbon, en yaygın olarak bilinen sera gazı olan karbondioksitin küresel ısıtma etkisinden 460-1500 katı daha büyük bir etki yaratıyor. İklim değişikliği ve hava kirliliği ölümcül bir ikili. Daha derin bir krizi önlemek için bir an önce harekete geçmemiz lazım. Görmezden gelmeye devam edemeyiz." ifadelerini kullanmıştır.

Hava kirliliği ve iklim krizi Türkiye için yaşamsal tehditlerdir. Türkiye'de, Anayasada yurttaşlara tanınan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının uygulanması ve denetlenmesi elzemdir. Hava kirliliğini önlemek, iklim değişikliğini yavaşlatmak, böylece hem halk sağlığını hem de tüm yaşamı korumak için Platformun ifade ettiği çözüm önerilerini soruyoruz.

71555

Bu bağlamda;

1. Hava kirliliğinin sistematik olarak izlenmesi ve şeffaf biçimde kamuoyu ile paylaşılması sağlanacak mıdır?
2. Dünya Sağlık Örgütü hava kalitesi kılavuzuyla uyumlu şekilde hava kirleticilerini sınırlamak için gerekli yasalar çıkartmak ve ödünsüz uygulamak Bakanlığınızın birincil görevi değil midir?
3. Kömür, petrol, doğalgaz gibi fosil yakıt bazlı enerji üretiminden uzaklaşmak için çalışmalarınız var mıdır?
4. Enerji, ulaşım, sanayi, ısınma, kent ve atık politikalarının; yurttaşların sağlıklı bir çevrede yaşama ve temiz hava hakkı perspektifi ile yeniden tasarlanması ve zaman kaybetmeksizin uygulamaya geçirilmesi sağlanacak mıdır?